

Innspill til Helse- og omsorgskomiteen Angående sak: Statsbudsjettet 2017 Prop. 1 S (2016-2017).

Innledning

Spekter mener forslaget til statsbudsjett på Helse- og omsorgsdepartementets område for 2017 gjennomgående er godt, men det er noen temaer det er viktig for oss å kommentere spesielt:

- Det er positivt at opptrappingsplan for rehabilitering og habilitering vektlegger sammenhengen mellom arbeid og helse
- Myndighetene i henholdsvis helse- og omsorgs- og kunnskapsdepartementet kan i større grad engasjere seg for å sikre at utdanningene møter arbeidslivets behov
- Det vil kreve god oppslutning i sykehusene om den økonomiske rammene for 2017 for å nå målene
- Produktivitesveksarbeidet må fortsette - uten nye hindringer
- Arbeidstidsutvalgets forslag må gjennomføres

Flest mulig i arbeid

For at velferdssamfunnet skal ha bærekraft må vi ha flest mulig i arbeid. I alle deler av politikken må vi styrke arbeidslinjen, og vi må bekjempe passivitet. Spekter er derfor tilfreds med at regjeringen har lagt fram en egen opptrappingsplan for rehabilitering og habilitering. Blant annet har vi merket oss

forslaget om å videreutvikle- og samordne innsatsen fra arbeids- og velferds-forvaltningen og helsetjenesten bedre, ved å øremerke disse til arbeidsrettet rehabilitering i spesialisthelsetjenesten. Det mener vi er et viktig og riktig signal om den positive sammenhengen mellom arbeid og helse.

Kompetanse

Spesialisthelsetjenesten er svært personell- og kunnskapsintensiv. Kompetanseutvikling og utdanning av helsepersonell er viktig for innholdet og kvaliteten i tjenestene. Vi støtter regjeringen i at tilstrekkelig og rett kompetanse må sikres, samtidig som tjenesten er preget av endring og utvikling. Videre at grunnutdanningene, videre-, etter- og spesialistutdanningene må være innrettet mot å møte pasientenes og tjenestenes behov. For å fremme dette mener vi at;

- Det må legges opp til en bedre samordning mellom tjenesteområdene helse- og utdanning fra myndighetens side, slik at utdanningene i større grad imøter arbeidslivets behov
- For utdanninger som har store deler av utdanningen i praksis (eks sykepleie) må lærerkreftene i større grad delta i praksis for å bidra til kvalitet og relevans i alle ledd i utdanningen.

De økonomiske rammene

Spekter viser til at realveksten ble noe mindre enn hva regjeringen lovet i 2013, som følge av en kraftig nedgang i oljeprisen, økt arbeidsledighet og en uforutsett flyktningssituasjon. Den

styrkingen av budsjettet det er funnet rom for er imidlertid å betrakte som en marginal økning i forhold til 2016. Det vil kreve full oppslutning i sykehusene om de økonomiske rammene for 2017 med tanke på forventet aktivitetsvekst, kostnader til nye behandlingsformer, vekst i befolkningen og omfattende behov for investeringer i vedlikehold og utstyr.

Effektivisering og omstilling må fortsette - uten nye hindringer

Det er skapt betydelige resultater i spesialisthelsetjenesten siden reformen i 2002. Det har aldri vært behandlet så mange pasienter, ventetiden blir gjennomgående redusert år for år. Befolkningen har økt med over 13 % fra 2002 til 2014, men bare fra 2012 til 2014 økte antall nyhenviste pasienter med nesten 30 %. På mange områder er det færre pasienter på venteliste nå enn i 2002. Det er mange hundre prosent økning i antallet polikliniske konsultasjoner i psykisk helsevern og rusbehandling. I samme periode synker sykefraværet, over 8 av 10 trives på jobb i sykehusene, og heltidskulturen er styrket. Det er kostnadskontroll i alle regioner de siste årene. Befolkningsundersøkelser viser også at pasientene i økende grad er fornøyd med kvaliteten på sykehusene.

Det er mange grunner til disse gode resultatene – men en ting er sikkert: spesialisthelsetjenesten er vant til omstilling, og etter Spekters syn godt rustet til de omstillingene som fortsatt må komme i 2017. Budsjettet viser behov for produktivitetsvekst, og ledere og ansatte i sykehusene har vist at de får til kontinuerlig forbedringsarbeid. Men det får den følge at sykehusene må fortsatt være villige til omstilling og finne tiltak som gjør sykehusene mer produktive for de midlene som er stilt til rådighet.

Vi finner grunn til å påpeke at det må utvises forsiktighet med å gi eventuelle nye oppdrag i budsjettperioden som ikke er målrettet eller vil hindre sykehusene i deres kontinuerlige forbedringsarbeid.

Arbeidstidsutvalgets forslag må gjennomføres

Spekter har merket seg Regjeringens omtale av de krevende økonomiske situasjonen Norge er i. Budsjettet viser behov for produktivitetsvekst, som også treffer Spekters virksomheter.

Budsjettforslaget betyr at omstillings- og produktivetsarbeidet ved sykehusene må fortsette med full styrke. Da må myndighetene også gi tilstrekkelig med virkemiddel til å produktivetsarbeidet kan gjennomføres. Produktivitetskommissjonen ga tydelige anbefalinger om hva som må til for å sikre økt produktivitet og muligheter for å opprettholde og videreutvikle velferdsordningene. Produktivetskommissjonen støttet blant annet Arbeidstidsutvalgets forslag om nye regler for skift/turnusarbeid. Dagens lovverk hindrer effektiv drift av samfunnsviktige velferdstjenester, som for eksempel sykehus. Det er nå på høy tid at politikerne følger opp med nødvendige lovendringer, og oppfølgingen av Arbeidstidsutvalgets konklusjoner er ett av dem.